

OPK 2022, 09.06.2022

Wydział Organizacyjno - Prawny i Kadry
Biuro Prawne
2022-06-07

Data wpl. .... Nr .....

13.06.2022

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia .....

w sprawie przyjęcia Programu oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie dla miasta Włocławek na lata 2022 - 2023

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), art. 20 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z 2022 r. poz. 1 i poz. 66) oraz art. 12 pkt 11 w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, poz. 583) w związku z ustanowieniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na 2022 r. (MP z 2021 r. poz. 1204).

uchwała się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Program oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie dla miasta Włocławek na lata 2022 – 2023 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Włocławek.
- § 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

Projekt
sprawdzone
pod względem
formalnym
RADCA PRAWNY
mgr Anna Kaniewska
Tr. WI - 186
10.06.2022

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 6 nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ustawa nakłada na Radę Ministrów obowiązek przyjęcia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W związku z powyższym na podstawie art. 10 ust.1 uchwałą nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2022 r. ustanowiony został Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 r. Zgodnie art. 20 ust. 3 jednostki samorządu terytorialnego, w tym powiat są zobowiązane do realizacji zadań wynikających z powyższego programu. Jednym z założeń programu jest oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie - realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań. Program psychologiczno - terapeutyczny ma wpłynąć na nabycie nowych umiejętności i kompetencji w zakresie konstruktywnego, społecznie akceptowanego rozwiązywania konfliktów, wyrażania emocji, uczuć, prawidłowego sposobu komunikowania się. Program ten stanowi pogłębienie i rozszerzenie Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Program finansowany ze środków budżetu państwa poprzez dotacje celowe wojewodów.

WÓJCIOWO
URZĄD MIASTA

Województwo łódzkie
Marszałek Województwa

INSPEKTOR

Alina Ancilawska

DYREKTOR WYDZIAŁU

Elżbieta Dynarska

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Domicyła Kopaczewska

Załącznik do
Uchwały Nr ...2022
Rady Miasta Włocławek
z dnia.....

**PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ
PSYCHOLOGICZNO - TERAPEUTYCZNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC
W RODZINIE
DLA MIASTA WŁOCŁAWEK
NA LATA 2022-2023**

Spis treści

Wstęp	3
I. Ocena diagnostyczna zjawiska przemocy w rodzinie na miasta Włocławek	3
II. Podstawy prawne programu	5
III. Założenia, zawartość, podstawowe treści edukacyjne i zakładane rezultaty	6
1. Założenia programu	6
2. Podstawowe treści edukacyjne	7
3. Zakładane rezultaty	8
IV. Realizacja programu	9
1. Czas realizacji programu	9
2. Sposób realizacji programu	9
3. Adresaci programu oraz warunki naboru uczestników programu	9
4. Warunki uczestnictwa w programie	10
5. Realizator i trenerzy prowadzący program	11
6. Partnerzy programu	12
V. Źródła finansowania programu	12
VI. Monitoring i ewaluacja	12
VII. Zagrożenia w realizacji programu psychologiczno – terapeutycznego	13

Wstęp

Przemoc w rodzinie jest jednym z najistotniejszych problemów społecznych, który może występować we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od sytuacji finansowej czy wykształcenia. Zjawisko przemocy wpływa negatywnie zarówno na jednostkę, rodzinę jak i na społeczeństwo. Osobami, które najczęściej doświadczają przemocy są kobiety, dzieci oraz osoby starsze. Istotnym problemem w identyfikacji i przeciwdziałaniu temu zjawisku jest między innymi niechęć do ujawniania trudnych doświadczeń, a tym samym poszukiwania pomocy przez osoby, które doświadczają przemocy.

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie opiera się zarówno na działaniach kierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie jak i do osób, które stosują przemoc. Jedynie system kompleksowych działań, które obejmują wszystkich członków rodziny może pozwolić na skuteczne poradzenie sobie z tym problemem. Realizując zapisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 Miasto Włocławek opracowało Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Program jest rozszerzeniem i pogłębieniem działań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, które dotychczas były realizowane poprzez prowadzenie przez Miasto Włocławek programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy rodzinie. Tym samym, tworząc Program psychologiczno – terapeutyczny poszerza się oferta pomocowa, ponieważ jest on uzupełnieniem oraz kontynuacją działań podjętych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Jako jeden z elementów systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ma przyczyniać się do redukcji negatywnych następstw przemocy w życiu rodzinnym i społecznym.

Celem Programu jest nabycie nowych umiejętności i kompetencji w zakresie konstruktywnego, społecznie akceptowanego rozwiązywania konfliktów w rodzinie, wyrażania uczuć, emocji, prawidłowego komunikowania się. Istotne jest zatem aby stworzyć osobom stosującym przemoc przestrzeń, w której będą mogli dokonywać zmiany poprzez wyeliminowanie zachowań przemocowych.

I. Ocena diagnostyczna zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Włocławek

Na badanie zjawiska przemocy w rodzinie wpływa wiele czynników wśród których możemy wyróżnić uwarunkowania kulturowe i społeczne. Mimo kampanii społecznych, których celem jest poszerzanie świadomości społeczeństwa nadal wiele przypadków przemocy w rodzinie nie jest zgłaszanym instytucjom zajmujących się przeciwdziałaniem temu zjawisku. Dlatego można przyjąć, że liczba przypadków przemocy w rodzinie, która jest przedstawiana w statystykach może być niższa od stanu faktycznego. Aby system przeciwdziałania przemocy w rodzinie działał skutecznie należy przyłożyć szczególną uwagę do dobrze rozwiniętej sieci wsparcia lokalnego. W rozpoznawaniu i rozwiązywaniu tego rodzaju problemów bardzo ważna jest współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy domowej.

Diagnozy dokonano w oparciu o dane statystyczne zebrane w zakresie wszczętych procedur Niebieskie Karty w latach 2016 – 2021 na terenie Włocławka.

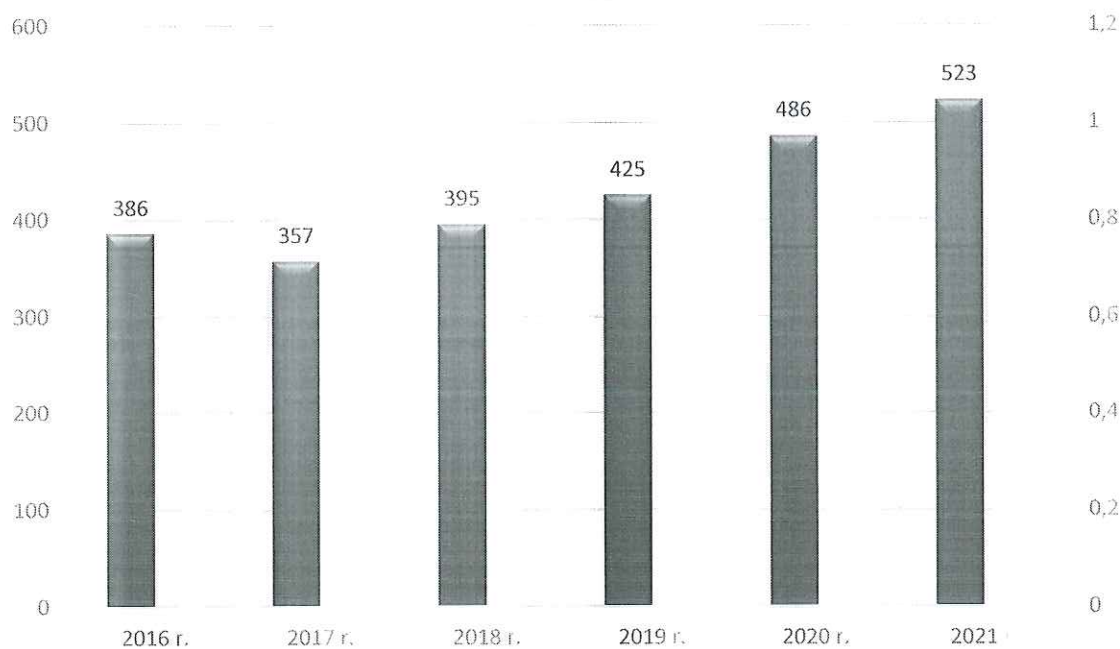
Tabela nr 1 Zestawienie zbiorcze liczba formularzy „Niebieska Karta A” za lata 2016 – 2021, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we Włocławku

ROK	MOPR	POLICJA	OŚWIATA	OCHRONA ZDROWIA	MKRPA	OGÓLEM
2016	61	314	9	2	0	386
2017	52	295	10	0	0	357
2018	53	330	11	1	0	395
2019	65	352	8	0	0	425
2020	73	406	6	0	1	486
2021	113	398	12	0	0	523

Źródło: Opracowanie własne

Zestawienie wskazuje na wyraźną tendencję wzrostową prowadzonych procedur Niebieskie Karty na terenie miasta Włocławek, a blisko 45% wzrost zobrazowano na poniższym wykresie.

Wykres Nr. 1 Liczba zarejestrowanych formularzy „Niebieska Karta A” na terenie miasta Włocławek w latach 2016 - 2021

II. Podstawy prawne programu

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 wprowadzony Uchwałą Nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1204) w punkcie 3.4 wskazał program psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie jako element systemu oddziaływań, które są skierowane na zmianę zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie. Jest to kolejny kierunek działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, obok realizowanych programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, o jakich mowa w art. 6 ust. 4 pkt. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249). Zgodnie z Ustawą do zadań własnych samorządu województwa należy inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co oznacza

między innymi realizację działań zapisanych w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie dla Województwa kujawsko – pomorskiego na lata 2021 – 2026. W mieście Włocławek za realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej jest odpowiedzialny Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Miasta Włocławek i jest on realizowany na mocy Uchwały Nr XXXI/29/2021 Rady Miasta Włocławek z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie dla miasta Włocławek na lata 2021 – 2025. W 2021 r. przeprowadzone zostały dwie edycje programu, który łącznie ukończyło 16 osób. Wskaźnik ten kształtował się podobnie w minionych latach.

Niniejszy Program został opracowany w związku z potrzebami poszerzenia oferty pomocowej dla sprawców przemocy w rodzinie z wykorzystaniem możliwości skorzystania z opracowanego przez samorząd województwa programu Ku Mocy. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr 45/1873/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia programu „Program psychologiczno-terapeutyczny «Ku mocy»”. Głównym założeniem programu jest zmiana wzorców zachowań oraz zaprzestania używania przemocy przez osobę stosującą przemoc jak i wprowadzenie trwałych, konstruktywnych zmian. Jak opisują Program właściciele licencji, głównym nurtem pracy terapeutycznej i psychologicznej, wykorzystanym w pracy z klientem jest nurt behawioralno – poznawczy. Zważywszy jednak na rozwój kierunków terapeutycznych, wywodzących się z tego nurtu, w programie - integrując doświadczenia a także techniki zaczerpnięte z różnych modeli terapeutycznych pracy z klientem – wykorzystane zostały elementy Dialogu Motywującego, Terapii Schematów, Mindfulness a także Porozumienia bez Przemocy (NVC – Nonviolent Communication) wg amerykańskiego psychologa Marshalla B. Rosenberga.

III. Założenia, zawartość, podstawowe treści edukacyjne i zakładane rezultaty programu

1. Założenia programu

Głównym założeniem działań programowych jest zmiana wzorców zachowań oraz zaprzestanie używania przemocy przez osobę stosującą przemoc jak i wprowadzenie trwałych, konstruktywnych zmian. Do założeń szczegółowych należy:

- zwiększenie zdolności do utrzymania relacji rodzinnej – bez użycia przemocy.
- rozwój emocjonalny osoby stosującej przemoc,
- rozwijanie umiejętności bezpiecznego obniżania poziomu napięcia,
- zwiększenie świadomości w obszarze etiologii zachowań przemocowych, ich źródeł i wpływie na obecną sytuację,
- zmiana zachowań przemocowych na zachowania konstruktywne z poszanowaniem praw i uczuć innych,
- zwiększenie umiejętności rozpoznawania mechanizmów podtrzymujących zachowania przemocowe,
- zwiększenie kompetencji interpersonalnych w zakresie reagowania bez użycia przemocy w sytuacjach konfliktowych i stresujących,
- nabycie kompetencji stosowania technik relaksacyjnych, redukujących stres.
- podtrzymywanie konstruktywnych umiejętności wychowawczych,
- uzyskanie świadomości własnych strat w związku z używaniem przemocy,
- uzyskanie świadomości jakie korzyści wynikają z zmiany zachowań przemocowych na konstruktywne.
- opracowanie własnego planu bezpieczeństwa - na czas po zakończeniu programu.

2. Podstawowe treści edukacyjne

Program zawiera treści pozwalające:

- utrwalić konstruktywne zmiany w relacji z bliskimi a także w własnym sposobie myślenia, wyrażania uczuć i zachowania, jakie do tej pory uczestnik wprowadził aby zaprzestać używać przemocy,

- zdefiniować i poznać deficyty i mocne strony klienta: z czym już się uporał we wcześniejszej pracy nad zaprzestaniem używania przemocy, a co wymaga jeszcze od niego pracy nad zmianą,
- ustalić jakie bodźce, czyli konkretne sytuacje, wpływają na działanie klienta w postaci zachowań przemocowych, jakie własne potrzeby realizował używając przemocy,
- jak może osiągnąć ważne potrzeby tj. uznanie, szacunek i akceptację nie używając przemocy.
- wskazać jakie są utrwalone schematy zachowań i specyfika myślenia, która do tej pory prowadziła do używania przemocy.
- ustalić jakie emocje i uczucia a także odczucia fizyczne, są następstwem specyficznego myślenia, które prowadziło do używania przemocy,
- wskazać wzorce zachowań, które mogły być przejęte przez osobę stosującą przemoc od rodziny pochodzenia,
- ustalić jakie zachowania (działania), w rezultacie reprezentuje klient/klientka,
- wskazać na możliwości korzystania z umiejętności nabytych w trakcie realizacji Programu po jego zakończeniu.

3. Zakładane rezultaty

Przyjęty przez samorząd województwa Program psychologiczno – terapeutyczny jest zbiorem narzędzi, które prowadzący program będą wykorzystywali do pracy nad zmianą i utrwaleniem zachowań bez użycia przemocy.

Zakłada się, że u uczestników Programu nastąpi wzrost świadomości wykorzystywania konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach wcześniej uruchamiających przemoc, osiągną refleksję pozwalającą pozytywnie rozumieć siebie, innych ludzi oraz otaczający świat.

IV. Realizacja programu

1. Czas realizacji programu

Program psychologiczno - terapeutyczny realizowany będzie w latach 2022 – 2023, w zależności od przyznanej dotacji z budżetu państwa.

2. Sposób realizacji programu

Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie będzie realizowany w formie 2 sesji indywidualnych oraz 13 sesji, które mogą być prowadzone grupowo bądź indywidualnie. 10 sesji ma trwać po 2 godziny na sesję, 5 sesji po godzinie, co daje łącznie 25 godzin. Spotkania powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na 2 tygodnie.

Podczas sesji indywidualnych – diagnostycznych, prowadzący rozpozna sytuację rodzinną i prawną osoby zgłaszającej się do udziału w programie oraz specyfikę stosowanej przez nią formy przemocy. Uczestnik zostanie zapoznany z celami i przebiegiem spotkań.

Zajęcia grupowe podzielone będą na bloki tematyczne, w których będzie poddawana analizie jedna z form zachowań przemocowych oraz przedstawione zostaną alternatywne dla niej formy zachowań bez przemocy.

Informacje pozyskane od uczestników są objęte zasadą poufności.

3. Adresaci programu psychologiczno - terapeutycznego oraz warunki naboru uczestników programu

Adresatami programu są osoby stosujące przemoc w rodzinie, dlatego zasadniczym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

Uczestnikami programu mogą być:

- a) osoby samodzielnie zgłaszające się,
- b) osoby kierowane przez sąd, skazane za przestępstwo przeciwko rodzinie ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy, korzystające z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności,
- c) osoby zmotywowane przez członków Grup Roboczych, Zespołu Interdyscyplinarnego, bez formalnego obowiązku udziału w programie,

- d) osoby zobowiązane przez inne organy, instytucje, organizacje.

Uczestniczenia w programie odmawia się:

- a) osobom uzależnionym od alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość, które nie przeszły podstawowego programu terapii i nie utrzymują abstynencji,
- b) z zaburzeniami psychicznymi,
- c) osoby, które nie są sprawcami przemocy w rodzinie.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie diagnozy prowadzonej w trakcie pracy indywidualnej, która jest pierwszym etapem realizacji programu.

4. Warunki uczestnictwa w programie

1. Dla każdego uczestnika programu zostanie sporządzona pisemna diagnoza obejmująca obszary:
  - a) okoliczności skierowania do programu,
  - b) aktualna sytuacja rodzinna i zawodowa,
  - c) cechy osobiste istotne dla pracy psychologiczno – terapeutycznej.
2. Uczestnik podpisuje kontrakt indywidualny, który zawiera:
  - a) formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylanie się od udziału w programie,
  - b) zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
  - c) zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych,
  - d) obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
  - e) uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy w rodzinie,
  - f) informacje o monitorowaniu sytuacji rodzinnej i zachowań uczestnika programu po jego zakończeniu.
3. Udział w zajęciach potwierdzany będzie listami obecności z podpisami uczestników.
4. Wobec osób, których uczestnictwo w programie związane jest z decyzją sądu, policji lub prokuratury stosowane będzie powiadamianie tych organów o:
  - a) przystąpieniu do programu,

- b) każdej sytuacji uchylania się od udziału w programie,
- c) zakończeniu uczestnictwa w programie.

5. **Realizator i trenerzy prowadzący program psychologiczno - terapeutyczny**

Realizatorem programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest Gmina Miasto Włocławek, w imieniu którego działa Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku, będący faktycznym realizatorem niniejszego programu. Program psychologiczno - terapeutyczny odbywa się we współpracy z podmiotami zobowiązanymi do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie na etapie naboru do udziału w Programie. Dlatego współpraca winna polegać przede wszystkim na kierowaniu osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału oraz na udostępnianiu informacji o rekrutacji.

Zadania związane z realizacją programu obejmują:

- a) nadzór nad realizacją programu zgodnie z założonymi celami i działaniami nakierowanymi na osiągnięcie zakładanych rezultatów,
- b) obsługę finansową programu,
- c) monitoring programu.

W związku z tym, że oddziaływania psychologiczno - terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie mają charakter programów działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw tych osób, zajęcia prowadzić będą certyfikowani trenerzy, zgodnie

Nadzór i kontrolę nad realizacją programu psychologiczno - terapeutycznego sprawuje Wojewódzki Koordynator Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Osoby realizujące program psychologiczno - terapeutyczny winny posiadać udokumentowane, adekwatne do rodzaju prowadzonych oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych przygotowanie zawodowe, którego oceny dokonuje Gmina Miasto Włocławek angażując bezpośrednich wykonawców zadania, biorąc przy tym uwagę założenia przyjętego programu oraz charakter podejmowanych przez te osoby czynności, oraz:

- posiadać wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie psychologii,
- lub tytuł specjalisty z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- lub tytuł certyfikowanego psychoterapeuty (certyfikaty honorowane przez NFZ),
- lub posiadać uprawnienia trenera do prowadzenia programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie i doświadczenie w zakresie prowadzenia minimum

dwóch edycji programu korekcyjno – edukacyjnego wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne (Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne t.j. Dz. U. z 2011.poz.259).

6. Partnerzy programu

Założenia programowe w skutecznym osiągnięciu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z wieloma instytucjami i organizacjami, którymi są:

- a) Ośrodki Pomocy Społecznej, w tym również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku,
- b) Sąd Rejonowy we Włocławku,
- c) Kuratorzy zawodowi,
- d) Prokuratura Rejonowa we Włocławku,
- e) Komenda Miejska Policji,
- f) Organizacje pozarządowe,
- g) Rodziny uczestników programu.

V. Źródła finansowania programu

Dotacja z budżetu państwa – zgodnie z art. 6 ust.5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

VI. Monitoring i ewaluacja

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorującymi i kontrolnymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. System monitorowania obejmuje:

- a) postęp względem zaplanowanych założeń, działań i rezultatów programu:

- b) zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w programie w trakcie jego trwania oraz po jego zakończeniu.

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i członków rodzin osób stosujących przemoc. Zgodnie z pkt 3.4.1 Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 przebieg i efekty oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi prowadzonymi przez powiat lub podmioty, którym powiat zlecił realizację prowadzenia oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych, a wyniki tych działań są wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych”.

Zasadność i efektywność programu psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie będzie określana poprzez bieżące monitorowanie realizacji programu przez cały czas jego trwania. Niezbędne jest także dokonanie ewaluacji programu, która pozwoli na uzyskanie m.in. takich danych jak:

- ilość osób rozpoczynających i kończących zajęcia;
- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie.

VII. Zagrożenia w realizacji programu psychologiczno - terapeutycznego dla sprawców przemocy w rodzinie

Ważna w realizacji programu będzie świadomość wystąpienia ryzyka i reagowanie przez trenerów prowadzących program na pojawiające się problemy i zagrożenia dla jego realizacji. Przyczyni się do tego ścisła i umiejętna współpraca z instytucjami i organizacjami pełniącymi funkcję partnerów programu oraz doświadczenie trenerów, ich kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie. Dlatego w celu uniknięcia niepowodzeń, nabór trenerów realizujących zajęcia będzie prowadzony w sposób otwarty, z uwzględnieniem zasady konkurencyjności.